

Interpellasjon v/Inge Abrahamsen (Rødt) - Sommerstengte barnehager

Interpellasjon

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Kommunestyret		

	Arkivsaknr.: 2020/1928-2
--	--------------------------

Ordfører har mottatt følgende interpellasjon:

Det vises til sak PS 6/20 Budsjettoppfølging – Sommerstengte barnehager, behandlet i Askøy kommunestyre 6. februar 2020. Vedtaket ble følgende:

Kommunestyret henviser til budsjett 2020.

Kommunestyret opprettholder budsjettvedtaket.

I budsjettet det henvises til er det lagt inn en besparelse på 64.000 kr. allerede i 2020 ved å stenge de kommunale barnehagene i to uker nærmeste sommer.

Det politiske vedtaket må da forutsette endring av vedtekter for Askøy kommunes barnehager. I dagens vedtekter – vedtatt av kommunestyret 20. februar 2014 – står det dette om ferier:

Barnehagene er som hovedregel åpen hele sommeren. Barna skal ha minimum 3 ukers sammenhengende ferie og en uke valgfri ferie innenfor skolens sommerferieuker, slik de er fastsatt i gjeldende skolerute.

Alle foreldre/foresatte vil derfor i løpet av året bli bedt om å oppgi ferietiden for sitt barn. Femte ferieuke kan avvikles på barnehagens planleggingsdager. Barn som skal begynne på skolen, eller av annen grunn sier opp plassen om sommeren, må ha avviklet sin ferie (4 uker) i løpet av skolens sommerferie. Barnas 4 sommerferieuker er betalingsfrie.

Spørsmål til ordfører: Innebærer ikke dette at foreldre/foresatte som har mottatt barnehageplass har en gjensidig bindende kontrakt med Askøy kommune gjennom disse vedtektene frem til 31.07.2020, altså til barnehageårets slutt? Vil foreldre/foresatte som

har oppgitt ferietider for sine barn, som krevd av barnehageeier, nå bli bedt om å avvike fra det de har blitt bedt om å oppgi? Vil ikke det i så fall kunne defineres som et kontraktbrudd?

Etter at vedtaket ble gjort har det gått ut skriv fra barnehagesjef på Askøy med denne ordlyden:

Sommerstengte kommunale barnehager på Askøy. Kommunestyret opprettholder budsjettvedtaket fra 12.12.2019., og vedtok torsdag 6. februar at alle kommunale barnehager på Askøy skal ha to uker sommerstengt som en del av innsparingstiltak i kommunen. Dette vedtaket vil være gjeldende fra sommeren 2020. De siste årene har vist at det er i uke 29 og uke 30 det er flest barn som har ferie i de kommunale barnehagene. For at vedtaket skal få minst mulig negativ konsekvens for barn og foreldre vil det bli felles stenging av de kommunale barnehagene i uke 29 og uke 30. Dette vil i praksis si at barna må ha 3 uker sammenhengende ferie i forbindelse med uke 29 og uke 30. I tillegg må barna ha en uke valgfri ferie innenfor skolens sommerferieuker, slik den er fastsatt i gjeldende skolerute. Det vil bli lagt fram sak til politisk behandling i neste kommunestyre om endring av vedtekter for Askøy kommunes barnehager.

Uke 29 og uke 30 er på kalenderen for 2020 13. juli – 26. juli, altså innenfor det tidsrommet foresatte/foreldre har skriftlig kontrakt gjennom barnehagenes vedtekter å velge tidspunkt for sin sammenhengende ferie på 3 uker og valgfrie ferie på 1 uke i.

Etter dette er det i skrivende stund kommet opp politisk sak til utvalg for oppvekst og levekår: *PS 2020 Endring i vedtekter for Askøy kommunes barnehager*. Her foreslår rådmannen å endre vedtektene med virkning fra 12. mars 2020, altså før barnehageåret som foreldre/foresatte har underskrevet vedtekter for er utløpt.

Spørsmål til ordfører: Er dette å anse som å fremme politisk sak med rådmannsforslag som kan være lovstridig å vedta?

En slik uforutsigbarhet har selvsagt også svært alvorlige konsekvenser for familier som har foreldre/foresatte i turnusarbeid, for familier som har bestilt og kjøpt ferier og for familier som har mottatt barnehageplass ut fra at man ikke har mulighet eller økonomi som tillater å ta ut ferie på bestemt tidspunkt. Fagforbundet på Askøy kan informere om at det for småbarnsforeldre i turnusarbeid ble lagt inn ferier i årsturnus for 2020 i 2019 basert på vedtektene i barnehagene. En plutselig sommerstenging av kommunale barnehager i 2020 kan derfor får ringvirkninger inn i sektorer med turnus på Askøy.

Spørsmål til ordfører: Mener ordfører at å fremme sak med vedtektsendringer som innebærer sommerstenging av kommunale barnehager allerede om få måneder kan betraktes som rimelig overfor de familiene og arbeidsplassene/tjenestene som rammes?

Det politiske vedtaket i kommunestyret 6. februar 2020 ble dessuten gjort før man nå foreslår å endre vedtektene, til tross for at det står følgende i Lov om barnehager (barnehageloven) § 7: *Barnehageeieren skal fastsette barnehagenes vedtekter. Vedtektene skal gi opplysninger som er av betydning for foreldrenes/de foresattes forhold til barnehagen, herunder e) barnehagenes åpningstider.*

Spørsmål til ordfører: Er det god skikk å gjøre vedtak i Askøy kommunestyre som bryter med barnehagenes vedtekter, for så å komme med sak i etterkant for å endre vedtektene? Hvorfor ble det ikke fremmet sak om å endre vedtektene før det politiske vedtaket i sak *PS 6/20 Budsjettoppfølging – Sommerstengte barnehager*?

Videre i samme lov i § 4 står det at «*Barnehageeieren skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget.*» For foresatte/foreldre er det liten tvil om at denne saken kan tillegges høy viktighet. Selv om det i 2019 ble foretatt en spørreundersøkelse om temaet, så dekker det langt fra en foreleggelse.

På minsak.no har tre av SU-lederne og tre av FAU-lederne i Askøys kommunale barnehager lagt ut et innbyggerforslag om ny politisk behandling av saken. I sin begrunnelse skriver de bl.a. dette:

Vi mener at foreldre ikke har blitt hørt før dette vedtaket ble fattet. Det ble sendt ut en spørreundersøkelse i alle de 9 kommunale barnehagene i juni 2019. Av de 289 som svarte, så ønsket 168 at barnehagen IKKE skulle holde sommerstengt. Foreldre har heller ikke blitt invitert til å uttale seg om saken.

Spørsmål til ordfører: Ved å ev. endre kommunale barnehagers vedtekter uten at saken er blitt forelagt foreldreråd og samarbeidsutvalg – uten at foreldre/foresatte har fått mulighet til å uttale seg om saken – mener ordfører at lovkravet i § 4 i Lov om barnehager (barnehageloven) er oppfylt?

Interpellanten ber om at spørsmålene besvares i kommunestyremøtet 12. mars 2020, da de kan danne grunnlag for en lovlighetskontroll av et ev. politisk vedtak om å endre barnehagenes vedtekter.

Ordfører gir følgende svar:

Spørsmål til ordfører: Innebærer ikke dette at foreldre/foresatte som har mottatt barnehageplass har en gjensidig bindende kontrakt med Askøy kommune gjennom disse vedtektene frem til 31.07.2020, altså til barnehageårets slutt? Vil foreldre/foresatte som har oppgitt ferietider for sine barn, som krevd av barnehageeier, nå bli bedt om å avvike fra det de har blitt bedt om å oppgi? Vil ikke det i så fall kunne defineres som et kontraktbrudd?

Barnehageeiere – både private og kommunale - kan når som helst gjennom året fatte vedtak, og gjøre vedtektsendringer. Det er ikke noe i barnehageloven som tilsier at man ikke kan vedta endringer, eller endre vedtektene midt i et barnehageår. Det defineres ikke som et kontraktsbrudd.

Spørsmål til ordfører: Er dette å anse som å fremme politisk sak med rådmannsforslag som kan være lovstridig å vedta?

Det vil ikke være lovstridig å endre de kommunale barnehagenes vedtekter med virkning fra 12.mars 2020. Saken er drøftet med Fylkesmannen i Vestland, som bekrefter dette.

Spørsmål til ordfører: Mener ordfører at å fremme sak med vedtektsendringer som innebærer sommerstenging av kommunale barnehager allerede om få måneder kan betraktes som rimelig overfor de familiene og arbeidsplassene/tjenestene som rammes?

Sak om sommerstengning av kommunale barnehager har pågått siden våren 2019, og har vært behandlet i kommunestyret flere ganger. Det har hele denne perioden vært beskrevet i saken at dersom det ble vedtatt, skulle sommerstengning gjennomføres fra sommeren 2020.

I forbindelse med budsjettbehandlingen desember 2019 vedtok kommunestyret to ukers sommerstengning av kommunale barnehager. Da kartleggingen av foreldres behov forelå, ble vedtaket opprettholdt i kommunestyret 6. februar.

Dette anses å være en noe knapp, men rimelig varslingsfrist overfor foresatte. Det er ingenting i barnehageloven med forskrifter, som konkret beskriver hvor lang en slik varslingsfrist skal være.

Sektor barnehage har forholdt seg til vedtaket, og har sendt ut informasjon til foresatte om hva konsekvensene av vedtaket vil innebære for de kommunale barnehagene sommeren 2020.

Senere er det kommet inn et innbyggerinitiativ, hvor foresatte ber om at saken behandles på nytt, og at vedtaket blir omgjort. Dersom kommunestyret velger å behandle saken på nytt, innebærer det at saken fortsatt pågår, og ikke har fått en endelig avgjørelse.

I drøfting av saken med Fylkesmannen i Vestland, anses en varslingsfrist fra medio mars til medio juli som litt for knapp.

Spørsmål til ordfører: Er det god skikk å gjøre vedtak i Askøy kommunestyre som bryter med barnehagenes vedtekter, for så å komme med sak i etterkant for å endre vedtektene? Hvorfor ble det ikke fremmet sak om å endre vedtektene før det politiske vedtaket i sak PS 6/20 Budsjettoppfølging – Sommerstengte barnehager?

Det er vanlig praksis, og helt innenfor regelverket at barnehageeier først behandler en sak som innebærer endring av praksis, rutiner, retningslinjer, og at det foreligger et vedtak før vedtektene endres.

Enhver barnehageeier kan når som helst gjennom året fatte vedtak som innebærer endring av barnehagens praksis, rutiner, retningslinjer. Vedtektene må deretter endres i tråd med vedtaket.

Spørsmål til ordfører: Ved å ev. endre kommunale barnehagers vedtekter uten at saken er blitt forelagt foreldreråd og samarbeidsutvalg – uten at foreldre/foresatte har fått mulighet til å uttale seg om saken – mener ordfører at lovkravet i § 4 i Lov om barnehager (barnehageloven) er oppfylt?

De kommunale barnehagene rapporterer om at de har sendt ut skriftlig informasjon om saken til alle foreldre. I forbindelse med behandling av budsjett 2020 har mange barnehager drøftet konsekvenser av budsjettvedtak om sommerstengning i barnehagens samarbeidsutvalg, noen i FAU, og noen også i foreldremøter (foreldreråd).

De fleste barnehager rapporterer om at saken har vært drøftet i barnehagens samarbeidsutvalg minst en gang.

Flere barnehager rapporterer også om at de ikke har mottatt noen henvendelser fra foreldre etter utsendt informasjon og drøftinger i foreldremøter og samarbeidsutvalg.

På bakgrunn av dette vurderes lovkravene i barnehageloven som oppfylt.

Kleppestø, 6.mars 2020

Siv Høgtun
ordfører